

MINISTER
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

prof. Lena Kolarska-Bobińska

DSW.6002.1.2015.4

Warszawa, dn. 9 kwietnia 2015 r.

Panie, Panowie
Rektorzy uczelni
Kierownicy jednostek naukowych

Szanowni Państwo,

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego podejmuje działania upowszechniające i wdrażające *Europejską Kartę Naukowca* oraz *Kodeks postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych*. Oba te dokumenty zostały przyjęte przez Komisję Europejską i wdrożone w wielu krajach Unii Europejskiej. Zwracają uwagę na potrzebę tworzenia atrakcyjnego dla naukowców środowiska pracy. A także na przestrzeganie norm etycznych zarówno w relacjach zawodowych, jak i w prowadzeniu badań naukowych.

Stworzenie dobrych i stabilnych warunków pracy dla uczonych na każdym etapie ich ścieżki zawodowej to cel wszystkich krajów Unii Europejskiej. Europa uznała bowiem, że wysoko wykwalifikowana kadra sektora badawczego jest podstawą dla rozwoju nauki, postępu technologicznego i poprawy jakości życia obywateli oraz wzrostu konkurencyjności Europy.

Pomimo dziesięcioletniego okresu funkcjonowania zapisów *Karty* i *Kodeksu* w europejskiej przestrzeni publicznej tylko nieliczne polskie jednostki naukowe i uczelnie zadeklarowały przystąpienie do realizacji postanowień tych dokumentów. Bardzo mało uzyskało certyfikat HR Excellence In Research nadawany przez Komisję Europejską. Warto przy tym zwrócić uwagę, że Komisja Europejska w przypadku niektórych konkursów w Programie Horyzont 2020 przyjmuje zasady wynikające z *Karty* i *Kodeksu* jako obowiązkowe (np. Model Grant Agreement stanowiącym wzór umów na realizację projektów w ramach H2020, ERA Chairs, granty Marii Skłodowskiej-Curie).

Chciałabym zachęcić Państwa uczelnie i jednostki naukowe do przyjęcia *Europejskiej Karty Naukowca* oraz *Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych*. A także do podejmowania starań o uzyskanie logo HR Excellence In Research. Będzie to sprzyjało rozwijaniu przyjaznej kultury pracowniczej w polskich jednostkach. To także szansa na wzmocnienie wizerunku Polski jako kraju stwarzającego dobre warunki dla rozwoju nauki. Warto zwrócić też uwagę na to, że przystąpienie do realizacji postanowień *Karty* i *Kodeksu*

przez polskie jednostki ułatwi uzyskiwanie grantów europejskich. Komisja Europejska odnotowała znaczący wzrost zainteresowania europejskich jednostek naukowych przystąpieniem do *Karty i Kodeksu* oraz chęci otrzymania logo. Z jednej strony jest to efekt zapisów Horyzontu 2020, z drugiej konkurencji na rynku o najlepszych naukowców, którzy przyjeżdżają do miejsc, gdzie przestrzegane jest zalecenie KE, które gwarantuje im poszanowanie praw i jasne procedury awansu zawodowego.

W opinii MNiSW do najważniejszych, z punktu widzenia polskiego środowiska naukowego, zaleceń *Karty i Kodeksu* zaliczyć należy:

- zobowiązania do stworzenia warunków zatrudnienia umożliwiających pogodzenie życia zawodowego i rodzinnego;
- dążenie do zapewnienia naukowcom stabilności zatrudnienia oraz atrakcyjnych warunków finansowych;
- profesjonalne podejście do badań naukowych – posiadanie strategii badawczych i odpowiedzialność za prowadzoną działalność;
- właściwą postawę naukowców obejmującą odpowiedzialność za podejmowane działania i ich skutki, przestrzeganie dobrych praktyk, upowszechnianie wyników badań, zaangażowanie społeczne, prawidłowe relacje z opiekunem naukowym (w przypadku młodych naukowców) oraz nadzór i obowiązki w zakresie zarządzania, a także rozwój zawodowy;
- wspieranie mobilności naukowców, w tym mobilność między sektorem prywatnym a państwowym, a także umożliwianie realizowania różnych etapów kariery naukowej w różnych krajach UE;
- stworzenie możliwości mediacyjnego rozwiązywania sporów w zatrudnieniu;
- wprowadzenie strategii kadrowej jednostki;
- uczciwe i jasne procedury rekrutacyjne;
- zapewnienie przeszkolenia w zakresie dydaktyki, zapewnienie wynagrodzenia za dydaktykę i uwzględnienie jej w ocenie pracownika;
- dokonywanie oceny pracy obejmującej pełne spektrum obowiązków pracowniczych;
- zapewnienie badaczom dostępu do doradztwa zawodowego oraz szkoleń z zakresu pozyskiwania grantów;
- zapewnienie przedstawicielstwa poszczególnych grup w organach decyzyjnych;
- zakaz dyskryminacji z jakiegokolwiek przyczyny.

Chciałabym, by stosowanie zaleceń *Karty i Kodeksu* promowane było także w naszym kraju. Zwróciłam się do Narodowego Centrum Nauki, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Polskiej Akademii Nauk, Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także do Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych o popularyzację oraz wdrożenie tych dokumentów. Obecnie wspólnie z NCN i NCBR wypracowujemy uwzględnianie w konkursach zasad *Karty i Kodeksu*.

Również w ramach działań upowszechniających *Kartę i Kodeks* podejmowanych przez Ministerstwo przewiduję uwzględnienie w warunkach konkursów w programach Ministra dodatkowego kryterium oceny – zobowiązanie do przestrzegania *Karty i Kodeksu* przez jednostki aplikujące.

Przedstawiając działania Ministerstwa, zachęcam Państwa do aktywnego promowania i pełnego wdrożenia postanowień *Europejskiej Karty Naukowca* oraz *Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych*. Przestrzeganie zasad wynikających z tych dokumentów powinno prowadzić do uzyskania logo HR Excellence In Research. Ubieganie się o to logo nie wiąże się z opłatami na rzecz Komisji Europejskiej, informacje dotyczące uzyskania i utrzymania logo znajdują się na stronie internetowej: <http://ec.europa.eu/euraxess/index.cfm/rights/strategy4Researcher>.

Mam nadzieję, że realizacja zasad *Karty i Kodeksu* przyczyni się do polepszenia warunków pracy naukowców. Poprawi współpracę naukowców z instytucjami zatrudniającymi i grantodawcami. A także przyczyni się do podniesienia jakości badań, poziomu kształcenia i wzmocnienia międzynarodowej konkurencyjności polskich uczelni, instytutów i nauki.

Bardzo liczę na Państwa zaangażowanie w to przedsięwzięcie.

Z poważaniem

